

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
НИЙСЛЭЛ ДЭХ ТӨРИЙН АУДИТЫН
ГАЗРЫН ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН
ТУШААЛ

2022 оны 09 сарын 05 өдөр

Дугаар 1/17

Улаанбаатар хот

Аудитын тайланг баталгаажуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 29 дүгээр зүйл 29.4, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.1, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторов 2022 оны А/34 дүгээр тушаалыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Орон нутгийн хурлын нөхөн болон дахин сонгуульд оролцсон нам, бие даан нэр дэвшигчийн зардлын тайланг хянасан санхүүгийн аудитын тайланг (НТАГ-2022/19/8-НА-СТА) хавсралтаар баталсугай.

2. Санхүүгийн аудитын үр дүнг 2022 оны 9 дүгээр сарын 15-ны өдрийн дотор олон нийтэд мэдээлэхийг аудитын нэгдүгээр хэлтсийн дарга, аудитын менежер /Ц.Бат-Өлзий/-г үүрэг болгосугай.

М.ЭРДЭНЭЖАРГАЛ

НИЙСЛЭЛ ДЭХ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

АУДИТЫН ТАЙЛАН

АУДИТЫН НЭР: Орон нутгийн хурлын нөхөн болон дахин сонгуульд оролцсон нам, эвсэл, нэр дэвшигчийн сонгуулийн зардлын тайланг хянаж, нийтэд мэдээлэх

АУДИТЫН КОД: НТАГ-2022/19/8-НА-СТА

Аудитын нэгдүгээр хэлтэс

Хэлтсийн дарга,
аудитын менежер:

Ц.Бат-Өлзий

Ахлах аудитор:

Д.Ичин

Аудитор:

С.Лхагвасүрэн

Улаанбаатар хот
2022 он

Сүхбаатар дүүрэг, Соёлын Төв өргөө Г корпус
524 дүгээр өрөө. Утас 315578

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт
мэдээллийг дараах хаягаар авна уу. Цахим
хуудас <http://niislel.audit.mn/>

АГУУЛГА

Нийслэл дэх Төрийн аудитын газрын дарга бөгөөд тэргүүлэх аудиторын тушаал	3
Аудитын зорилт, хамарсан хүрээ, арга зүй, стандартын талаарх мэдэгдэл	4
ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ	5
БҮЛЭГ 1. Багахангай, Сонгинохайрхан дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын нөхөн болон дахин сонгуульд нам, нэр дэвшигчдийн сонгуулийн зардлын санхүүжилт, зарцуулалт	6
БҮЛЭГ 2. Багахангай, Сонгинохайрхан дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын нөхөн болон дахин сонгуульд нэг сая ба түүнээс дээш төгрөгийн хандив өгсөн иргэн, хоёр сая ба түүнээс дээш төгрөгийн хандив өгсөн хуулийн этгээдийг нийтэд мэдээлэх	7
Аудитын дүгнэлт	8
Хавсралтууд	

Аудит хийх үндэслэл, бүрэн эрх

Төрийн аудитын тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.4, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.1, 57.2, 57.3-д заасан Нийслэл дэх Төрийн аудитын газрын бүрэн эрх, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовн 2022 оны А/34 дүгээр тушаалыг үндэслэн гүйцэтгэв.

Аудитын зорилт

Орон нутгийн хурлын нөхөн болон дахин сонгуульд оролцсон нам, эвсэл, нэр дэвшигчийн сонгуулийн зардлын тайланг хянаж, иргэн, хуулийн этгээдээс өгсөн хандивын дүнг олон нийтэд мэдээлнэ.

Аудитын хамрах хүрээ

Орон нутгийн хурлын нөхөн болон дахин сонгуульд оролцсон улс төрийн нам эвсэл, бие даан нэр дэвшигчдийн сонгуулийн зардлын тайланд хийсэн аудитын дүгнэлт, аудитын дэлгэрэнгүй тайлан, аудит хийгдсэн сонгуулийн зардлын тайлангийн маягтууд, харилцагч банкны дансны хуулга бусад шаардлагатай баримтуудыг хамруулсан.

Аудитын арга зүй

Төрийн аудитын тухай хууль, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн хүрээнд MNS 6817 : 2020 - Төрийн аудитын стандартын дагуу гүйцэтгэв.

Аудитад ашиглах шалгуур үзүүлэлт

Аудитын зорилттой холбоотой дараах хууль, дүрэм, журам, зааврыг шалгуур болгон ашиглана. Үүнд:

- Төрийн аудитын тухай хууль
- Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль
- Холбогдох бусад хууль тогтоомж, дүрэм, журам

Аудит хийх бүрэлдэхүүн

Аудитыг аудитын нэгдүгээр хэлтсийн дарга, аудитын менежер Ц.Бат-Өлзий хянан удирдаж, ахлах аудитор Д.Ичин, аудитор С.Лхагвасүрэн нар хөтөлбөрийн дагуу гүйцэтгэлээ.

Ерөнхий мэдээлэл

Багахангай, Сонгинохайрхан дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2022 оны нөхөн болон дахин сонгуульд 1 нам, 3 бие даан нэр дэвшигч оролцохоор бүртгүүлсэн байна.

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 56 дугаар зүйлийн 56.3 "Нам, эвсэл нь санал авах өдрөөс хойш 45 хоногт, нэр дэвшигч санал авах өдрөөс хойш 30 хоногт багтаан зардлын тайландаа хувийн аудитын хуулийн этгээдээр дүгнэлт гаргуулан, төрийн аудитын орон нутаг дахь салбар байгууллагад хүргүүлнэ" гэж заасны дагуу 1 нам, 3 бие даан нэр дэвшигч иргэн, хуулийн этгээдээс өгсөн хандив, сонгуулийн зардлын тайлангаа хувийн аудитын хуулийн этгээдээр дүгнэлт гаргуулж баталгаажуулан Нийслэл дэх Төрийн аудитын газарт ирүүлсэн.

Орон нутгийн хурлын нөхөн болон дахин сонгуульд оролцсон нам, бие даан нэр дэвшигчийн сонгуулийн зардлын тайлан ирүүлсэн 1 намын нэр дэвшигч 6.0 сая, 3 бие даан нэр дэвшигч 3.4 сая нийт 9.4 сая төгрөг зарцуулснаар тайлагнасан нь Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 50 дугаар зүйлийн 50.5 "Сонгуулийн зардлын дансанд хуримтлагдах хөрөнгийн хэмжээнд тусгайлан хязгаар тогтоохгүй боловч тухайн сонгуулийн сурталчилгааны хугацаанд сонгуулийн зардлын данснаас зарцуулах зардлын хэмжээ нь энэ хуульд заасны дагуу тогтоосон сонгуулийн зардлын дээд хэмжээнээс хэтрэхгүй" гэж заасантай нийцэж байна.

Нийслэл дэх Төрийн аудитын газрын дарга бөгөөд тэргүүлэх аудиторын 2020 оны А/33, А/34 дүгээр тушаалаар баталсан нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуульд нам, эвсэл, нэр дэвшигчийн зарцуулах зардлын дээд хэмжээг сонгуулийн зардлын тайлан ирүүлсэн нам, нэр дэвшигчид хэтрүүлээгүй байна.

Аудитын хуулийн этгээд нь Нийслэл дэх Төрийн аудитын газрын дарга бөгөөд тэргүүлэх аудиторын 2020 оны А/52 дугаар тушаалаар баталсан "Сонгуулийн зардлын тайлан гаргах маяг"-ын дагуу нам, нэр дэвшигчдийн сонгуулийн зардлын тайланг гаргаж, баталгаажуулжээ.

БҮЛЭГ 1. Багахангай, Сонгинохайрхан дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын нөхөн болон дахин сонгуульд нам, нэр дэвшигчдийн сонгуулийн зардлын санхүүжилт, зарцуулалт

Нийслэл дэх Төрийн аудитын газарт Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 56 дугаар зүйлийн 56.3. "Нам, эвсэл нь санал авах өдрөөс хойш 45 хоногт, нэр дэвшигч санал авах өдрөөс хойш 30 хоногт багтаан зардлын тайландаа хувийн аудитын хуулийн этгээдээр дүгнэлт гаргуулан, төрийн аудитын орон нутаг дахь салбар байгууллагад хүргүүлнэ" гэж заасны дагуу 1 нам, 3 бие даан нэр дэвшигч сонгуулийн зардлын тайлангаа баталгаажуулж ирүүлжээ.

Хүснэгт 2. Орон нутгийн хурлын нөхөн болон дахин сонгуульд оролцсон нам, бие даан нэр дэвшигчийн сонгуулийн зардлын тайлангаарх орлого, зардал

/сая.төгрөг/

№	Нэр	Орлого		Зарлага	
		Тоо	Нийт	Тоо	Нийт
1	Монгол Ардын нам	1	6.0	1	6.0
2	Бие даан нэр дэвшигч	3	4.3	3	3.4
Нийт		4	10.3	4	9.4

Орон нутгийн хурлын нөхөн болон дахин сонгуульд оролцсон нам, бие даан нэр дэвшигчийн сонгуулийн зардлын тайлангаарх нийт орлого 10.3 сая төгрөг байна.

Сонгуулийн зардлын тайланд иргэний нэр, регистрийн дугаар болон хандивын эх үүсвэрийн талаарх мэдээлэл дутуу гэсэн шалтгаанаар 0.9 сая төгрөгийн хандивыг буцаасан байна.

Сонгуулийн үйл ажиллагааны зардалд нийт 9.4 сая төгрөг зарцуулснаас сонгуулийн зардалд 8.8 сая, бусад зардалд 0.6 сая төгрөг зарцуулжээ.

БҮЛЭГ 2. Багахангай, Сонгинохайрхан дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын нөхөн болон дахин сонгуульд нэг сая ба түүнээс дээш төгрөгийн хандив өгсөн иргэн, хоёр сая ба түүнээс дээш төгрөгийн хандив өгсөн хуулийн этгээдийг нийтэд мэдээлэх

Аймаг, нийслэл, сум дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.1. "Төрийн аудитын орон нутаг дахь салбар байгууллага зардлын тайланг хүлээн авсан өдрөөс хойш 60 хоногийн дотор хянаж, дүнг нийтэд мэдээлэх бөгөөд нэг сая ба түүнээс дээш төгрөгийн хандив өгсөн иргэн, хоёр сая ба түүнээс дээш төгрөгийн хандив өгсөн хуулийн этгээдийг нийтэд мэдээлнэ" гэж заасан.

Орон нутгийн хурлын нөхөн болон дахин сонгуульд оролцсон нам, бие даан нэр дэвшигчдэд иргэн нэг сая ба түүнээс дээш төгрөгийн 8.0 сая төгрөгийн хандив өгсөн байна.

Орон нутгийн хурлын нөхөн болон дахин сонгуульд оролцсон нэр дэвшигчдэд 4 иргэн 8.0 сая төгрөгийн хандив өгсөн нь Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 53 дугаар зүйлийн 53.1. "Мөнгөн хандив иргэний хувьд хоёр сая төгрөг хүртэл, хуулийн этгээдийн хувьд 10 сая төгрөг хүртэл байна" гэсэн заалттай нийцэж байна.

Нэр дэвшигчдэд нэг сая ба түүнээс дээш төгрөгийн хандив өгсөн иргэний, дэлгэрэнгүй жагсаалтыг хавсралтаар харуулав.

(төгрөгөөр)

№	Хандивлагчийн нэр	Хандивын хэмжээ /төгрөг/	Хандивын эх үүсвэр*	Хандивласан огноо
1	Ц.Баяржаргал	2,000,000	Цалингийн орлого	2022.05.26
2	М.Ариунцэцэг	2,000,000	Тэтгэврийн хуримтлалаар	2022.05.31
3	М.Цогтсайхан	2,000,000	Тэтгэврийн хуримтлалаар	2022.05.31
4	Д.Лхагвасүрэн	2,000,000	Цалингийн орлого	2022.06.03
		8,000,000		

АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ

Орон нутгийн хурлын нөхөн болон дахин сонгуульд оролцсон нам, нэр дэвшигчийн сонгуулийн зардлын тайланг хянаж дараах дүгнэлтийг өгч байна. Үүнд:

1. Орон нутгийн хурлын нөхөн болон дахин сонгуульд нам, бие даан нэр дэвшигчдийн 4 зардлын тайланд аудитын хуулийн этгээдүүд үнэн зөв, иж бүрэн илэрхийлэгдсэн дүгнэлт өгсөн байна.

3. Орон нутгийн хурлын нөхөн болон дахин сонгуульд нам, бие даан нэр дэвшигчдийн сонгуулийн зардлын дансанд нийт 10.3 сая төгрөг төвлөрч сонгуулийн үйл ажиллагаанд 9.4 сая төгрөг зарцуулжээ.

4. Орон нутгийн хурлын нөхөн болон дахин сонгуульд оролцсон нам, нэр дэвшигчдэд иргэнээс өгсөн хандиваас иргэний нэр, регистрийн дугаар болон хандивын эх үүсвэрийн талаарх мэдээлэл дутуу шалтгаанаар 3 иргэний 0.9 сая төгрөгийг буцааж төвлөрүүлжээ.

6. Орон нутгийн хурлын нөхөн болон дахин сонгуульд оролцсон 1 намд 3 иргэн 6.0 сая, 1 бие даан нэр дэвшигчдэд 1 иргэн 2 сая, нийт 8.0 сая төгрөгийн хандив өгснийг хянаж, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.1 дахь заалтын дагуу олон нийтэд мэдээлэв.

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.1-д "Төрийн аудитын орон нутаг дахь салбар байгууллага зардлын тайланг хүлээн авсан өдрөөс хойш 60 хоногийн дотор хянаж, дүнг нийтэд мэдээлэх бөгөөд нэг сая ба түүнээс дээш төгрөгийн хандив өгсөн иргэн, хоёр сая ба түүнээс дээш төгрөгийн хандив өгсөн хуулийн этгээдийг нийтэд мэдээлнэ" гэж заасны дагуу орон нутгийн хурлын нөхөн болон дахин сонгуульд нам, бие даан нэр дэвшигчдийн зардлын тайлангийн дүн, хандивын жагсаалтыг олон нийтэд мэдээлж байна.

Орон нутгийн хурлын нөхөн болон дахин сонгуульд оролцсон нам, бие даан нэр дэвшигчдэд нэг сая ба түүнээс түүнээс дээш төгрөгийн хандив өгсөн иргэдийн жагсаалт

№	Хандивлагчийн нэр	Хандивын хэмжээ /төгрөг/	Хандивласан огноо
1	Ц.Баяржаргал	2,000,000	2022.05.26
2	М.Ариунцэцэг	2,000,000	2022.05.31
3	М.Цогтсайхан	2,000,000	2022.05.31
4	Д.Лхагвасүрэн	2,000,000	2022.06.03